Ч. 80. Львів, середа 31. мая 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно з краю 1000 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 50 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 75 М. Між новинками і в редакційній части 150 М., на першій стороні 200 М. За дрібні оголошення 15 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 40 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

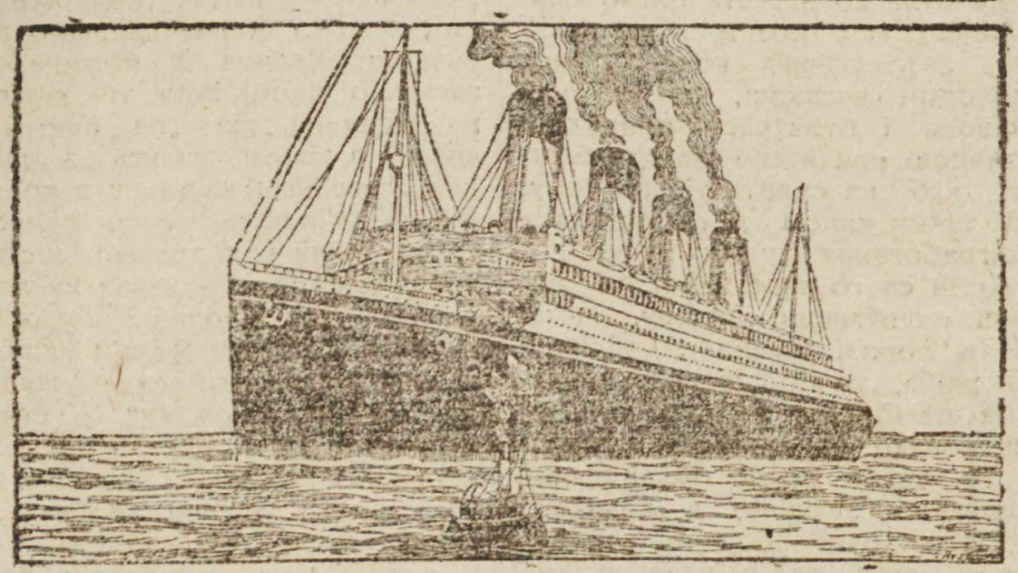

„Olympic" 46.439 тон.

Еміґранти позір!

Початок еміґрації до Америки.

КОРАБЕЛЬНЕ ТОВАРИСТВО

„WHITE STAR LINE"

у Львові, вул. Городецька ч. 36.

подає до відома інтересованим, що еміґрація до Америки починається з днем 1-го червня с. р. Американський конзулят у Варшаві в назначенім речинці починає видавати віза з правом вїзду польським і російським горожанам на тероторію Сполучених Держав Північної Америки. Рівнож Староства начнуть видавати заграничні паспорти і прольонґувати попередньо виставлені заграничні паспорти,

НАШЕ БЮРО „WHITE STAR LINE"

у Львові, вул. Городецька ч. 36.

одержало ряд найновійших інструкцій що до еміґрації до Америки і начало продажу корабельних карт, а тим самим інтересовані особи можуть зголошувати ся до нашого бюра для засягнення інформацій, яких уділяємо радо і даром, як також купно корабельних карт на переїзд кораблями нашого корабельного Товариства, яке має найбільші в світі і збудовані після послідних технічних уліпшень, а то:

„OLYMPIC" — 46.439 тон. „MAJESTIC" — 56.000 тин. „HOMERIC" — 33.526 тон і богато инших великих кораблів.

Переїзд кораблями нашого корабельного Товариства тревае лише 5 днів!

„WHITE STAR LINE"

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 36.

Львів, 28. мая 1922.

В шесті роковини. В органі, призначенім головно для інтеліґенції, властиво зайвим є рік-річно приводити на память ту сумну хвилину, коли розпрощався з тим світом духовий Велитень нашої землі, один з найбільших організаторів української нації, що своєю невтомною працею, безвідплатним, жертвенним трудом наближував „воскресний день" українського народу. Та нинішна хвиля є виїмково важна, щоб ми могли мовчки проминути шесті роковини смерти Івана Франка, щоб ми хоч в дрібних фраґментах не пригадали собі Його всеукраїнської ідеольоґії, щоб ми не старалися засвоїти собі — не на словах, а на ділах, — Його поглядів, Його світогляду.

Всесторонній ґеній Ів. Франка обхоплював всі ділянки українського духового життя, не знаючи ніяких історичних меж, ніяких кордонів, бо справжня праця, вперте змагання, сильна воля приспішать ту хвилю, коли „щезнуть межі, що помежували чужі між собою" і заплакана Мати згорне до себе всіх своїх дітей. Бо не тільки співцем „убогого народу", не тільки оборонцем покривджених гельотів, не тільки адвокатом паріїв, але гордим королем духа був цей селянський син, пророком, учителем, провідником цілої нації. Не тільки виразником змагань і інтересів найчисленнійшої суспільної верстви-селянства, як угольного каменя нації — був Він, але речником, ідеольоґом цілого народу у всіх його ріжновидностях. А свому народови вказував Ів. Франко місце не серед слабих і малих, але серед великих і повноправних „у народів вольним колі". Автор невмірущого „Вічного революціонера", свідомих свого великого обовязку і своєї мети „Каменярів", пролетарського „Наймита" і незрівнаного „Мойсея" огненними словами закликав всіх Українців до єднання, до братерства, бо лиш братерським вирозумінням, одностайним фронтом, щирими трудами Вкраїна воскресне. З Його золотодайного мозку як запальні іскри і як веселчані, а заразом прості правди сипалися і проміняли кличі для всіх, які узмістовлювалися в тому, що не пора служити ворогови, не пора творити культурний і економічний погній для нього, — а пора нам всім єднатися під України прапор. Отже не служити сьому або тому можновладцеви, не входити в компромиси із елементами, противними основоположности української ідеольоґії, не ходити поміж дощ, не з головою занурятися в теоретично абстрактній, а практично кріваво шкідливій доктрині, не в блудних огнях бачити ясність сонця, але у завзятій, важкій боротьбі здобути своїй Батьківщині честь, волю і славу.

І Він не бачив, неможливости в здобуттю волі Україні. Коли на початку XX. століття молодь піднесла гасло самостійної України, а „тверді" і „розважні" політики зустріли його як утопію, як молодечу мрію, то Ів. Франко в статті „Поза межами можливого" підкреслював, що та самостійна Україна залежить від нас самих. „Нехай і так — писав Він, — нехай з нашої теперішньої перспективи та з погляду практичного, здорового хлопського розуму ідеал-самостійної України лежить для нас поки-що поза межами можливого; але не забуваймо, що тисячні стежки, що ведуть до здійснення цього ідеалу лежать ось тут під нашими ногами і тільки від нашого бажання, від нашої свідомости того ідеалу залежить, чи підемо в напрямку до нього, чи звернемо на зовсім инший шлях".

Всі маловіри, що покладають надії тільки на чужу поміч, всі, що не шукають стежок під власними ногами, що попадають у сумніви що до житедайної сили цілої української нації, всі вони повинні мати на увазі ці слова ґеніяльного творця. А ідеал самостійної України, незалежність цілої української нації здійснимо тоді, коли кождий член нашої великої сімї буде нести на собі повну відповідальність за долю народу, коли живим і вічно перестерігаючим буде прінціп, що на ньому стоїть стан міліонів, коли не буде шукати ласки в чужих, але лишиться на румовищах Трої-України.

Невже непробудний сон

Селяне з дуже численних повітів нашого краю скаржуться, що місцеві освічені люде, священики, народнє вчительство, студенти й студентки тощо, нічим не виявляють свого зацікавлення культурним розвитком села, в якім живуть. Наслідком цього в багатьох селах коршма заступила читальню і в ній деморалізується й молодіж, яка особливо тепер є дуже вдячним матеріялом для культурної праці над нею.

Та найсумнійша річ, що переважна частина тієї сільської інтеліґенції, для котрої зовсім байдужі культурні інтереси села, це селянські діти, й найпершим їх обовязком є те, чого вони не роблять. Пишу ці слова в річницю смерти найбільшого сина Ґалицької землі — Івана Франка, невсипуча працьовитість котрого не мала нічого спільного з натурою лінивого рутенця. Може не від речі буде старшим читачам пригадати, а молодшим указати щиростю надихані слова, які він сказав про свій обовязок як селянського сина в часі ювилею двадцятьпятилітньої літературної праці в 1898 р. Ось вони: „Як син селянина, вигодуваний твердим мужицьким хлібом, я почував себе до обовязку віддати працю свого життя тому простому народови. Вихований у твердій школі я від малку засвоїв собі дві заповіді. Перша, то було власне почуття того обовязку, а друга, то потреба ненастанної праці. Я бачив від малечку, що нашому селянинови ніщо не приходиться без важкої праці; пізнійше я пізнав, що й нам усім як нації ніщо не прийде задармо, що нам ні від кого ніякої ласки не надіятися. Тілько те, що здобудемо своєю працею, те буде справді наше надбання; і тілько те, що з чужого культурного добра присвоїмо собі також власною працею, стане нашим добром".

Очевидно те, що Франко уважає обовязком селянського сина, відноситься в однаковій мірі не тільки до всіх уродженців села взагалі, але й до всіх освічених свідомих членів української нації

З виїмкою кількох повітів инші сплять у більшій чи меншій частині або й в цілости сном казкового героя. Та коли сон казкового героя перериває звичайно якась чародійна паличка, сну нашої інтелігенції не вспіло досі ніщо перервати. Не потребую зазначувати, що говорю тільки про ту частину, ні, велику більшість нашої інтелігенції, котра своє зацікавлення ходом національного життя документує що найбільше передплачуванням українського часопису.

Сон відсутної в нашім національнім життю інтелігенції тим більше злочинний, що шкоду з нього поносить наше селянство, те справжнє здорове пшеничне зерно, з котрого виросте краще політичне завтра й будучий культурний розвиток української нації. Хто мав нагоду бачити німецького бавера або иншого західно-европейського селянина з одного боку, хто з другого боку здасть собі справу з того, що дало з себе українське селянство Галицької землі в роках 1918—1920, той може бути тільки гордим на наші селянські маси. Над вихованням інтелігента працює дім, оточення, школа, преса та книжка, наскільки остання зверне його увагу. Одні хиба течійки хамства, які тут і там забруднюють поодинокі ділянки нашого життя, такі осоружні мені, як думка, що хочу чим небудь причинитися до поріжнення поодиноких частин українського громадянства між собою. При цім застереженні я позволю собі висловити, вдається, далеко не моє особисте переконання, що в подіях, які приніс 1918 рік, українські селянські маси списалися на загал далеко краще ніж инші верстви нашого громадянства та й про одноцільний фронт серед них можна говорити з далеко більшим правом ніж инде.

Одначе щоби дати гарне здорове зерно, вимагає пшениця старанної та вмілої культури. Щоб з наших селянських мас вийшли зорганізовані й освічені ряди будівничих кращого завтра й борців за кращу долю, треба над цим повести систематичну працю, яка виховувала би їх до таких великих завдань. І зорганізувати та повести таку працю над нашим селянством робітництвом і міщанством,—це найперший, святий, щоби не сказати, собачий обовязок усієї нашої інтелігенції обох полів, усіх станів і всякого віку. Не тільки селяне зпід Городка чи звідки инде обурені на свою місцеву інтелігенцію за те, що не хоче піти на зустріч культурним потребам села, але й у Львові та по инших містах можна почути гіркі докори міських читалень, товариств слуг, робітників, ремісників тощо на адресу нашої інтелігенції. Яке це сумне, зокрема коли зважити, скільки людей просто не знає, що зробити з своїм вільним часом!

Чи сон нашої інтелігенції викликаний бажанням спокійно дожити віку, мовляв: все бери, мене лиши, чи він є випливом впоєних протягом 75 літ у рутенську кров сподіванок ласк і справедливости звиш або й груш на вербі, чи це сон раба, боягуза, непорадности або щось подібне, це зовсім не зміняє сумного факту, що українські освічені верстви поза малими виїмками зіставили народні маси поза кругом свого зацікавлення. А тимчасом з усіх усюдів приходять незвичайно відрадні вістки, що наше селянство це не передвоєнна етнографічна маса, а національно свідома підстава для нашої праці, що наше селянство рветься до освіти й на жаль не находить тих, котрі помогли би йому йти на зустріч сонцю золотому.

Хто любить працю, найде відповідну для себе скрізь і серед усяких обставин. Найбільший боягуз може з повною безпечностю для своєї особи зайнятися освітнім рухом, кооперативним чи чимсь подібним. Невже наша інтелігенція може спокійно ждати своєї відповідальности перед грядучими поколіннями?

Яка байдужа наша інтелігенція до освітніх справ свого народу, яскравим доказом того є факт, що з неї ледви чи 5 процент (словами: пять процент) є членами товариства „Просвіта" у Львові, в члени якого повинна належати вся українська інтелігенція мужеського й жіночого пола без виїмку. І щойно по такім чуді з українською інтелігенцією можна вимагати того самого й від инших верстов українського громадянства.

Від довшого часу клопочеться „Просвіта" з причини дуже прикрого фінансового положення Наслідком того, що від 1914. року відпали субвенції, а членів є мало, не має з чого ні урядників оплачувати, ні тим більше розвинути видавничу діяльність популярно-наукових книжечок. Поза білим круком дир. Омеляном Саєвичем ніхто більше не з соток, а з тисячок тих, котрим їх грошеві обставини позволяють піти за його прикладом, не прийшов з підмогою „Просвіті" А коли й сьогодні мали би мати силу слова нашого знаменитого земляка зперед триста літ Івана Вишенського: „не надійтеся на багатих", їх може заступити загал нашої бідної інтелігенції. Вона повинна гуртом вписатися в члени „Просвіти", складаючи, наскільки хто не платив досі вкладок, за увесь воєнний час пересічно 1000 марок. Говорю: пересічно тому, бо є багато таких, яким не буде тяжко й більше дати, а з другого боку є такі, для яких і квота 1000 марок за висока. В кождім разі квота 100 марок, ціна трьох чисел ґазети, просто обидна для „Просвіти". Коли би ця думка знайшла відгук серед нашого громадянства, „Просвіта" вийшла би побідно з свого скрутного положення й могла би мати платних досвідних людей для розбуджування освітнього руху в краю, а наша інтелігенція дала би перший незаперечений доказ, що її сон пробудний.

М. Возняк.

САЛЯ ІМЕН. М. ЛИСЕНКА
Вівторок 30. травня (мая) 1922.
ПЕРШИЙ ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ
— НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНЦІВ —
Постановка артиста-балетмейстра
ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА.
Початок рівно о 8. год. вечера.
Білети продає Народна Торговля.
1469 Докладна програма в фішах. 1 4

Причина голоду на Україні.

На міжнародній конференції допомоги голодуючому населенню Росії (CI R.), яка радила в Женеві 25. і 26. січня 1922 р., д р Нанзен вимагав зорганізувати поміч і для голодуючої України, а в мотивах підніс, що „голод на Україні викликаний швидше політичними чим природніми причинами".

Будучи наочним свідком того, як російські большевики систематично робили голод на Україні, хочу в тій справі подати декілька слів необхідно потрібних інформацій.

Вже сам державний устрій совєтського царства, опертий на цілковитому економічному підчиненню України російському центру, вказував на те, що Україна дуже погано вийде на тій неприродній спілці. Та життєва практика вийшла далеко поза межі навіть найбільш фантастичних сподівань в тому напрямі.

Треба признати, що Україна, не дивлячися на довгу світову війну в часі котрої вона прохарчовувала величезні російські армії в запіллю і на свойому фронті, не дивлячися на революцію опісля та важку визвольну боротьбу, серед якої всі воюючі між собою війська та відділи черпали поживу тільки у місцевого населення — вона мала величезні запаси хліба, безчисленну масу худоби, коней, свиний та домашньої птиці. Україна так була забезпечена на всяку „чорну годину", що могла з легкістю без ніякої посторонньої помочі перебути і 5 літ за рядом цілковитого недороду. І це найбільше кололо в очі захланних Москвичан.

Большевики грабили Україну головно трьома шляхами: „развйорсткою", „учотом" живого та мертвого інвентару, збираючи все, що було вище приписаної ними смішно малесенької і цілковито не вистарчаючої до ведення хазяйства норми та пляновим т. зв. розкулачуванням взагалі. Кромі того найбільш улюбленими і дуже часто вживаними карами була конфіската цілого майна. Майно всіх розстріляних осіб було автоматично конфісковане. Мимоходом сказавши, ця остання постанова і була часто одинокою фактичною причиною засуду багатьох осіб на смерть тільки тому, щоби таким чином мати претекст до заграбовання їхнього майна.

Коли свого часу Німці та Австрійці, окупувавши Україну, зажадали в дорозі купна 50 міліонів пудів хліба, то большевики кричали, ба ще й тепер кричать, що вони цілковито знищили були Україну. Та тепер саміж большевики, завоювавши Україну, з великого милосердя до обрабованої чужинцями посестри та з надзвичайної любови до ньої наложили „развйорстку" на 200 міліонів пудів хліба і то не в дорозі купна або заміни на мануфактуру, чи рільничі знаряди, а прямо за дурно! І ще одно: Коли Німці та Австрійці закуплений хліб транспортували власними засобами, то большевикам мусіли українські селяни власними підводами та на власних харчах доставити ту „развйорстку" до зсипних пунктів або залізничих станцій.

Дуже помилявся би той, хто думав би, що селянин виповнивши „развйорстку" мав вже спокій під тим зглядом. Фактично він з тої нещасної „развйорстки" ніколи не вилазив. Приміром виповнила якась волость „развйорстку", звела її на призначене місце — кажім — 200 тисяч пудів хліба і дістала на це урядове потвердження, так за місяць приходить „предписаніє" нової „развйорстки", а відтак через місяць або два знов нової і то вже— як запевняють — „останньої"... Та не встигнуть і її звезти, а тут „в революціоном порядке" появилося нове „предпісаніє". І так без кінця! Даром селяни протестували заявляючи, що чейже земля тільки один раз на рік родить і в зимі взагалі ніякого збору нема.

Коли яке село до означеного часу не виповнило тих „развйорсток", то приходив відділ червоноармейців і сам стягав по свойому.

При „учоті" живого та мертвого інвентара панувала та сама грабіжницька система і тут не звертано ніякої уваги на елементарні потреби. Коли український селянин старався вговорити якогось „товариша" та доказати йому, що для обробки стільки а тільки десятин треба, що найменше оставити йому 2 пари коней, бо треба кілька разів на рік орати на „чорні пари" а двочи трилемішний плуг одна пара коний не завсігди потягне, то на це завирокував „культуртрегер" десь з Вятки: — „Бросьте, товарищ, Вашіє буржуазніє предразсудки! У нас пахають одной лошадей і одной сохой і харашо!

І так „без разбору" позабирано коні, корови, телівник, свині, вівці, домашну птицю а також чимало плугів, молотілень, жниварок, січкарень і других приборів господарських.

Коли таку „развйорстку" і „учот" інвентара переводжено загалом, то у заможніщих господарів брано — по їхньому сказавши — „под метьолку" і забирано до послідного зерна та до „останнього хвоста" Найбільш запопадливі хлібороби, які фактично найбільше продукували, остали з голими руками і дуже часто з плачем мусіли йти за прошеним хлібом!

Коли додати до того часті кари, конфіскати майна взагалі, коли додати всі поконфісковані маєтки тисячів розстріляних жертв червоного терору, — то можна собі уявити в якому стані опинилася Україна по одному році такого большевицького хязяйнування.

Очевидно всі міліони пудів хліба, всі ті безмірні зграбовані багацтва вивозилося в глуб Росії і тільки дрібонькі охлапи з того діставалися й „комбедам" за їхню яничарську службу в виді якого коня чи корови чи якого господарського знаряду. Та не всі члени „комбедів" хотіли користуватися опісля тією большевицькою даровизною. Велика їх частина — це загально відомі типи тих сільських голодранців, які „не орють і не сіють" а тільки живуть з дня на день, перебуваючи днину в корчмі а в ночі займаючися своїм ремеслом. Отже такий голодранець, діставши коня чи корову — зараз на другий день продав, пропив і збувся клопоту з голови. Як він далі буде жити, тим він найменше журився. На теж він „комбед" і стоїть у влади, а вже „куркуль" має йому виорати і засіяти, отже чим йому журитися!... Як це зробить „куркуль", коли йому забрали і хліб і худобу, це „комбеда обходило найменше. Таке „предписаніє свише" і коли „куркуль" його не виконає, то піде в „чека", або діста не кулю в лоб.

Та коби хоч все те зграбоване на Україні добро, всі ті міліони пудів хліба дійшли дійсно на своє місце призначення, нехай і в глуб Росії та було зужитковане на здоровля тамошним населенням, то бодай би не було такого жалю. А то ледви чи десята частина з того дійшла!

Поминувши вже такі крадіжи і рабунки про розміри, котрих ні Европа ні Америка не має навіть приблизного поняття — вже сама халатна, недбала й невміла безсистемна господарка тим неоціненим добром довела до його знищення в девять десятих частин.

Десятками і сотками тисяч пудів хліба зсипано на купу і там сире зерно затухло і погнило, друге зерно замокло, покільчилося і пропало. Десятки тисяч пудів сала і стількиж пудів масла та инших того рода продуктів попсувалося. Я був сам свідком, як за 1 місяць в одному тільки Первомайску (Голті) викинено і закопано повні три вагони сала а таке діялося всюди і весь час. Зібраних на одному пункті тисячів коний, коров, овець, свиний та домашної птиці, (напр. з цілого повіту!) не було кому доглядати, годувати та напоювати і вони плентались представляючи собою тільки шкуру й кости, а далі сотками та тисячами погинули. Збіжже призначене на засів, большевики в своїй безмірній глупоті зсипали озиме і яре до купи і таким чином самі унеможливили посівну кампанію.

Так обрабовану і винищену Україну застав рік 1922.

Губернії одеську, миколаївську, катеринославську, запоріжську та донецьку навістила страшенна засуха. По деяких місцях так вигорів хліб, що не можна було розібрати де посіяний був соняшник, а де пшениця або кукурудза. Мало того не можна було гаразд розібрати, де степ ораний і засіяний, де цілина, де дорога!... Губернії середньої та північної України дали по части дуже гарний, а по части середній врожай. Всеж таки загально врожаю було по офіціяльним обчисленням [illegible] тільки можна [illegible]

гим хлібом прохарчувати полудневу Україну, яка так страшне потерпіла від засухи, але навіть частину вислати голодуючому Поволжу.

Колиб не перешкода большевиків, то забезпечення навіщеної неврожаєм полудневої України з середніх і північних її областий було би пішло легко зовсім природнім способом. Селяне з полудневої України їздили власними підводами в околиці, де був урожай, і там купували або міняли хліб і збіже на засів. Та на приказ з московського центра установлено по всіх селах та по дорогах „заградітельние отряди" з червоноармейців, міліції та „всеобуча" і вони без ніякого милосердя відбирали по дорозі весь хліб куплений нещасними людьми голодних областий, не дивлячися на їхні ріжні сільські, волосні та навіть повітові „удостоверенія". Також заборонено базарі (ярмарки).

Наложено т. зв. „продналог" приблизно в висоті „развйорстки", а до стягнення його спроваджено численну армію, яку розташовано в кожному майже селі приблизно по баталіонові, а кромі того на стратегічних пунктах поуставлювано гарматні батерії.

Стягання „продналогу" відбулося доволі просто і оригінально. На повіт наложено призначену скількість „продналогу", повіт розложив це на волості, а волості на громади. По громадах розложено „продналог" між селян відповідно до скількости десятин землі без огляду на це, чи той селянин всю землю встиг був обробити і засіяти та чи кожда нива йому вродила. Коли у кого не стало свого хліба на виповнення „продналогу", то він мусів купити (такий був виразний приказ!) і дати відчіпного, бо инакше посадилиб в „чека" а то і розстрілялиб, як і це часто бувало. При цьому ріжні продналогові комісії зовсім не держалися т. зв. приписів при установлюванню висоти „продналогу", а звичайно поступали самовільно, накладаючи значно, часом два і три рази більше, чим належалося. Жалоби до вищих інстанцій не мали ніколи ніякого успіху і петентів з засади відправлювано з нічим, мотивуючи, що „тепер — мовляв — революційний час, в такі подробиці не можна тепер входити, коли мається перед очима загальне велике революційне діло; цим разом хай вже так останеться, а вже на слідуючий рік цілий налоговий апарат буде наладжений точніще"...

Забравши „продналог", большевики знесли „заградітельние отряди" та дозволили і вільну торговлю; — тільки не було вже що вивозити ані чим торгувати...

Большевики, забираючи з України хліб, — з другої сторони прислали сюди численну свою армію на постій та прохарчовання, а також спровадили тисячами дітий з голодуючих областий Росії, а других сотки тисяч Москалів прибули самі. Чимже прогодує їх нещасна Україна, коли завдяки рабунковій господарці Москвичів самі її сини дивляться голодовій смерти в очі?

Страшний голод обхоплює чимраз ширші области України, також там, де був добрий урожай. Навіть Полтавщині та Харківщині не минути того страшного марева голодової смерти!

На днях представник д-ра Нансена у Харкові, сотник Квіслінґ, телеграфував, що пяти міліонам населення України грозить голодова смерть. Лютують тиф і холера. Представник Стампа бачив у Царгороді старшин американських пароплавів, які саме вернули з Одеси. Вони розповідають, що неможливо уявити собі всього жаху одеського „життя". Голод і хороби вбивають денно 2 до 3 тисячі людий. „Пайок" зійшов на 15 ґрамів „хліба", та окріп з якимись рідкими овочами. Дописувач кінчає: „Американці запевняли мене, що не дивлячись на цей жах, „чека" працює і советські комісарі продовжують розстрілювати всіх підозрілих".

5,000.000 (пять міліонів!) наших рідних братів і сестер Українців засуджені на нехибну страшну голодову смерть з руки московського наїздника, ізза рабункової його політики на Україні!

І як довго Україна буде звязана з російським (все одно: комуністичним, білим чи чорним) царством, як довго ненаситний московський молох смоктатиме з неї всі живучі соки, живу її кров, так довго для населення цеї найбогатшої, молоком і медом текучої країни в Европі не мине постійна небезпека страшної голодової смерти.

Всяка так дуже негайно бажана і необхідно конечна постороння поміч (о скілько фактично взагалі дійде до рук нещасних жертв голоду і не розтратиться по дорозі большевицькими комісарами та большевицькими охоронними і транспортовими органами) матиме тільки хвилеве значіння та не зможе усунути цеї постійної небезпеки на будуче, бо — сказано — голод на Україні викликаний політичними обставинами!

Тільки суверенна, цілковито независима Україна зможе в дуже короткому часі власними силами вилікуватися зі страшних, глибоких ран, завданих московськими імперіялістами та бути в будуччині головною житницею Европи. Вона (Европа) дасть їй за це свої ізза недостачі ринків збуту накопичені величезні засоби продуктів її промислу, яких Україна так необхідно і негайно потребує.

Та передумовою цього всього є зміна теперішних політичних обставин у вище згаданому напрямі. Це повинні мати на увазі ті, що дійсно бажають уздоровлення Европи.

Іван Герасимович.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Українські справи.

Ватикан і Українці.

„Експреспост" доносить з Відня з д. 26. ц. м.: Одночасно з переговорами з Чічеріном і Раковським Ватикан веде переговори з українськими національними колами про введення унії на Україні. З Ватиканом увійшов в порозуміння Токаржевський, котрий згрупував біля себе приклонників поширення впливів Ватикану на схід і приєднав для своєї роботи ґрафа Тишкевича і князя Кочубея, що находяться в Парижі, Мацієвича в Букарешті і керманича петлюрівської міжнародньої політики барона Василька.

Закриття „України".

Віденська рептилька на українській і французькій мовах „Україна", перестала виходити наслідком відкриття мальверзацій з боку її керманичів ген. Грекова і полк. Сагайдачного Чернушенка. Ґазета виходила за субсідії польського міністерства для закордонних справ. Замісць „України" має виходити кождого тижня інформаційний бюлетин, звернений проти ґруп Василя Вишиваного і д-ра Петрушевича. (Експреспост).

Ревеляції „Експреспост у".

„Експреспост" подає з Відня: „Українські кола Відня одержали відомости, що Петлюра зорганізував в Польщі свої контр-розвідки серед інтернованих Українців. Ці петлюрівські „чрезвичайки" ділають в повнім контакті з польськими властями. В своїх методах в боротьбі з небажаними собі елементами послугуються вбийствами. Дня 3 мая в таборі Щипюрні убито начальника штабу Тютюнника, полковника ґен. штабу Отмарштайна, котрий не хотів признати договорів Петлюри з Польщею. Ґен. Омелянович-Павленко втік перед такоюж судьбою, виїхавши в своїм часі до Будапешту. Під цю пору увага „чрезвичайки" звернена проти найкращих діячів ідеї українського обєднання, ґен. Капустинського, члена б. Національної Ради Письменного і инших".

Ці ревеляції подаємо з денникарського обовязку на відповідальність жерела.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередму свою адресу.

Льойд Джордж про ґенуенську конференцію

Повний текст промови Льойда Джорджа в Палаті громад.

Анґлійський премієр Л. Джордж виголосив в Палаті громад промову такого змісту:

Зїзд Народів в Ґенуї був може найбільшим в історії світа. При однім столі засіли спільно народи, котрі не зробили навіть кроку в тім напрямі, щоби зі собою говорити тому, що непорозуміння тревали між ними аж до хвилі конференції.

Конференція зачалася в повнім спокою і згоді. Вона не вияснила всіх спірних справ між народами, бо багато із тих справ було вже піднесено перед форум инших трибуналів, між тим також перед Союз Народів. Багато однак вияснено до останньої хвилі конференції в зовсім приязнім дусі. Колиб таку коференцію скликано в 1914 р., заощаджено би світови одно траґічне пересвідчення. Льойд Джордж завважив, що хоче ствердити факти і передати їх до осуду членам Палати. Далі згадав коротко про завдання чотирьох комісій в Ґенуї і додав, що порученя фінансової комісії в справі валюти будуть предложені Івенсом Палаті громад. Треба надіятися, що звідомлення ріжних комісій, над якими співпрацювали найбільші нації, будуть мати успіх, при чому справлять у високій степені нещасливий стан, що давнійше витворився.

Хотяй в Европі заключено мир, одначе ясна річ, що воєнна атмосфера в певній мірі треває дальше і можна би про це багато говорити. Але покищо перейду над цим дальше. Є фактом, що підчас коли радила конференція, підсувалися до границь війська в дуже поважній скількости і що в Европі панував настрій міжнародньої зависти і грозячих конфліктів. Це є важне, що вказую на факти, без огляду на спеціяльний вплив і на якінебудь заключення, які моглиб витягнути з цього для себе я або члени Палати.

Заступники 34 держав засіли при столі. Там в горі сиділа російська делеґація, яка репрезентувала більше людської нужди, нещастя, знищення, голоду, пошести і страху чим всі народи при столі, самі, без помочі з боку других народів. І без огляду на це, який уряд мала би Росія, було для неї безвиглядною річю, витягнутися з багна, бруду і нужди.

Москалі — це народ хоробрий, льояльний і терпеливий, народ, що готовий до найбільшої самопосвяти, але призвичаєний від довгих ґенерацій до безглядно строгого авторітету. Москалі — це також народ, який може бути для своїх сусідів дуже грізним. Немає цілі сумніватися що до ваги положення. Там сиділи люде, котрі в теперішний мент є безперечно панами цього грізного, находячогося в крайній нужді народу. Тільки через них може Росія навязати зносини з зовнішним світом і через них може бути вратована від голоду і смерти. Багацтва Росії не можуть бути відкриті для зовнішного світа без цих людей. Було питанням чи Росія піде вперед зі своєю 1,500.000 армією і 4,000.000 людей резерви, чи здержиться.

Є три можливости: або примінення сили, чого вже пробувано і що не вдалося, або полишення Росії своїй судьбі аж дійде до можливого способу правління, або прийняття останньої можливости, котру очеркнув би я як пітійську політику. В Ґенуї не обговорювано ніколи першої можливости. Ніхто також не предложив другої можливости, котра, наколиб ми були примушені її примінити приневолила би нас полишити Росію своїй судьбі аж до зміни. Ніхто не предложив в Ґенуї це політики. І наколи тепер займаюся цею політикою, то діється це тому, що це являється одинокою політикою, яка ще остається, коли третя можливість не дасть висліду. Коли оставиться Росію самій собі, до часу уступлення теперішнього уряду, то в справі, шо станеться тоді, буде ходити або о ще скрайнійшу комуністичну організацію або о можливість військової організації. Чи був би хтонебудь в силі заручити при такій політиці за мир в Европі?

Німецько-російський договір.

Тепер — говорив Льойд Джордж — переходить він до блискавичного світла, яке кинула конференція на лихі наслідки евентуальности, колиб справу лишено самій собі. Має на думці німецько-російський договір. Він не хоче виясняти його змісту, одначе думає, що заключення договору було великою похибкою. Що мав він сказати в тій справі, сказав він вже в Ґенуї. Тепер не потребує цього повторяти. Договір був без сумніву похибкою з боку Німеччини. Це одначе не є пониманням справи, яке він хоче подати в Палаті громад. Він не хоче спинюватися на невмісних заперечуваннях в справі військового договору, бо ці заперечування нікого не ввели в блуд, хиба легковірних. Це непотрібне. Члени Палати повинні одначе на хвилю призадуматить над тим, яке значіння має цей договір.

Маємо тут два найбільші народи світа, як що до простору, так і населення, сил і помічних засобів. Оба мають до певної міри щось спільне. Кождий з них зробив щось, що дискредитує його в очах инших народів. Обох їх не зовсім прийнято до товариства народів. Підписано з ними мир, номінально стоїться з ними на засаді рівности, та все таки відчувалось ріжницю між висшими і низшими народами. Це були фактичні основи теперішнього положення. В кождім разі були до цего оправдані причини, а саме трактування, яке дістається особам, що показалися негідними товариства. Це відчувалось на конференції і відчули це обі нації. Була між ними спільність нещастя, спільність упокорення і спільність у тому, що вони самі вважали переговори лихими. Труднощі показалися в комісіях. Це почування, які ведуть до сильної приязни.

Що це означає? Хочу, щоби Палата зясувала собі можливости, які в цім лежать. Німеччина розоружена; як що це потрібне, можна її ще більш розоружити. Не можна Німеччині забрати все оруж-

жя, одначе можна їй відібрати більшість оружжя і зробити її зовсім безоружною. Та не можна одного зробити: не можна Німеччині перешкодити узброювати Росію, коли її заженеться в розпуку. Німеччина не може Росію відбудувати, до сього не має потрібного капіталу. Не так мається справа з узброєнням. В однім краю є всі потрібні природні помічні середники, в другім увесь технічний матеріял. Треба взяти під увагу всі можливости положення. Сподіюся — (тут Льойд Джордж підчеркує свої слова) — що нам не доведеться повторяти за кілька літ осторогу, яку тут кидаю. Я вірю, що ніколи не прийде до сього, щоби треба було вертати до остороги, яку мушу тепер висловити з огляду на небезпеку, що вилонюється з теперішних відносин.

Пересічні люде не даються зворушувати страхом чи надією у відношенню до подій, які можуть прийти за кілька літ; одначе обовязком державних мужів передбачувати. Я апелюю до Палати, яка несе відвічальність за велику націю і велику державу, та не тільки за цю державу, а й за цілу Европу. Палата мусить призадуматися над можливими небезпеками і найти вихід. Заступництво британської держави зійшлося, щоби над цими справами нарадитися. Представники Канади, Австралії, Африки, Нової Зеляндії та Індій дали нам свої поради і прийшли однозгідно до того самого заключення, що й ми, а саме: в інтересі світового мира треба все зробити і без огляду на те, що думається про совітське правительство, потрібний є договір з Росією; потрібний, щоби усунути нужду в Росії і потрібно його, щоби дати змогу Росії взяти на себе свою частину потреб світа; а для цього необхідно помогти їй поширити торговлю, від якої залежний прожиток богатьох міліонів; потрібний він, щоби дати Европі почуття стабілізації і певности; а перше всього потрібний, щоби відвернути лихо, яке грозить в майбутности, як що нічого не станеться, щоби усунути це становище непорозумінь в Европі.

(Д. б.).

Присилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового“ у Львові, Ринок 10.

Загальний білянс конф. в Ґенуї.

Під таким заголовком пише „Корієре деля Сера“ з дня 23. мая ось що:

„Редактор Гарвен вичисляє ось які результати ґенуенської конференції:

1) Рада европейських держав (разом із Росією) буде далі радити в Газі.

2) Визнання російського правительства італійським королем і папою, не можна тепер оминути, і коли конференція в Газі не вдасться, тоді Італія заключить сейчас окремий договір з московським правительством. Те саме зробить Франція, а Велика Британія поступатиме таксамо скоро як Італія, щоб не утратити торговельної нагоди. Також Зєдинені Держави не лишаться на боці.

3) Французька делєгація відїхала глибоко схвильована. Ґарвену переконаний, що не прийде до окупації области Руру. Поанкаре мусів переконатися, що на випадок, як він не змінить політики антанта розвалиться.

4) Четвертий результат Ґенуї, се доказ, що коли хочеться зберегти мир, треба з неублаганою конечністю піддати радикальній ревізії теперішні умови, що торкаються Східної Европи. Є очевидним результатом, що жадна держава (а навіть д-р Бенеш, ні Чехословаччина), не можуть ґарантувати сучасного розросту Польщі, який противиться здоровому розумови.

5) Чимраз більша солідарність між Німеччиною та Росією (около 200 міліонів людей) се факт, якого неможливо змінити. Франція мусить мудро примінитися до того факту, а то скорше чи пізнійше буде знищена. Німеччину можна знищити оружєм, але ніщо не може здержати Німців працювати над військовим і економічним відродженням Росії“.

Оц'нка ґенуенської конференції франц пресою.

(Огляд французької преси від 13—19. мая ц. р.)

Париж, 20. мая 1922.

„Le Petit Parisien“ з 13. V. пише в дописі з Ґенуї: „Порушено тут, правда, ріжні питання, а саме про границі Східної Галичини, домагання Болгар і жалоби Мадярів... Не бачу одначе причини, чому ґенуенська конференція мала би собі узурпувати права, яких відмовляються їй договори? По моїм інформаціям делєгати Польщі і малої антанти в тім випадку радше опустили би негайно конференцію, а ніяк не згодилися би на сю, на їх думку, їм ворожу інтервенцію“.

„L'Echo de Paris“ з 13. V. (допис з Ґенуї): „Не треба додавати, що французька делєгація ставиться ворожо до піднимання питань: галицького, литовського і т. д. — і взагалі до всякої політичної дискусії, яка нарушує постанови договорів“.

„Le Matin“ з 13. V. в статті з Ґенуї, аналізуючи плян віддати економічні питання (російські довги, майно чужинців і т. д.) до вирішення окремому зїздови знавців, які не порушували би політичних питань, — добавляє: „...а між тим можна би вирішити питання границь, головно Галичини і Бесарабії. Оба сі питання не входять в компетенцію ґенуенської конференції, ані органу, який ся остання могла би покликати до життя. Питання Східної Галичини належить до Найвищої Ради, котра установила там сучасний стан польської провізоричної окупації, що його визнали зрештою і Совіти в Ризі. Тепер ходить о дефінітивне усталення правно-державного стану сеї країни“.

„L'Ere Nouvelle“ з 13. V.: „В Ґенуї ходять уперті чутки, що коли би політична підкомісія, якій запрошуючі держави рішили доручити питання Вильна і Галичини, хотіла дійсно вирішити ті справи, Польща усунеться з конференції. Вона домагається іменно, щоби комісія обмежилася до виміни гадок інформаційного характеру. Якщо там бажано би вирішити остаточно устрій Галичини, котру Польща держить від трьох років під військовою окупацією, — або вияснити історію виленських виборів, переведених під штиками Желіговского, — то польська делєгація виїде з Ґенуї і буде старатися потягнути за собою инші держави малої антанти“.

„L'Homme Libre“ з 13. V.: „Запитаний сьогодня про справу границь Галичини, о які іде спір між Польщею і Росією, міністер Сканцер відповів, що політична комісія не могла в тім напрямі винести жадної рішаючої ухвали“.

„L'Information“ з 14. V.: „Мала антанта, піддержувана енерґічно Францією, заступає погляд, що усталення границь Східної Галичини, питання Вильна і т. д. не належать до ґенуенської конференції, ані до організмів, які могли би повстати з лона сеї конференції“.

„L' Ere Nouvelle“ з 14. V.: „Збір делєгатів запрошуючих держав займався 10. с. м. нотою Української Національної Ради Східної Галичини, що домагається усунення польської окупації Галичини, і порішив предложити сю справу політичній комісії, яка має вислухати представників Галичини. З тої нагоди деякі французькі часописи підняли сумнів, чи Національна Рада Східної Галичини є компетентна заступати опінію Українців сього краю. Сей сумнів усуне легко короткий історичний огляд подій: Українська Національна Рада Східної Галичини, утворена в 1918 р. на зразок народних представництв инших сукцесійних країв колишньої Австрії, є зложена з усіх галицьких українських послів, вибраних загальним голосованням до віденського парляменту і до львівського сойму. Отся Рада виконувала суверенну владу в краю, від падолиста 1918. до липня 1919 р., себто до часу, коли вона мусіла, уступаючи перед польським наступом, перенести свій осідок за границю. Її президія, на котрої чолі стоїть п. Евген Петрушевич, заосмотрена в необмежені повновласти, осіла у Відні. Вона тішиться постійно повною підтримкою з боку українського населення краю; саме недавно відбувся у Львові 28. січня с. р. зїзд представників усіх галицьких українських політичних партій. Сей зїзд ухвалив резолюцію, яка стверджує, що Українська Національна Рада є одинокою леґітимною владою і одиноким уповажненим представництвом Східної Галичини. Зрештою, навіть Польща, яка відмовляє Раді права виступати в імени польської меншости Східної Галичини, ніколи не оспорювала її характеру заступництва українського населення сього краю, і польське правительство вело нераз переговори з уповажненими Ради підчас українсько польської війни, 1918—1919 рр. Мирова конференція в Парижі і держави антанти рівнож визнали фактично Українську Національну Раду Східної Галичини. Вони тричі звертались до неї з предложенням заключити з Польщею перемиря, — і вони подавали до її відома свої рішення відносно галицького питання за посередництвом українсько галицької делєгації, яка істнує в Парижі від початку 1919 р.“

„L'Homme Libre“ з 14. V. містить коротшу нотатку подібного змісту, п. заг. „Леґітимність правительства Східної Галичини“.

„Последнія Новости“ з 14. V. (допис з Ґенуї): „Оскільки мені відомо, Англія буде наставати на перенесення російсько польської границі до т. зв. лінії Керзона, з тим, щоби полоса між лінією Керсона і теперішньою границею, установленою риським договором, була знеутралізована, а контроля над її адміністрацією віддана Союзови Народів“.

„Le Temps“ з 18. V. (комунікат з Ґенуї): „Держави запрошуючі на конференцію) Італія, Франція, Англія, Японія, Бельгія) відбули у вівторок, 16. V. по полудни, засідання присвячене програмі останніх праць конференції. Сканцер пригадав, що запрошуючі держави застановлялися вже над тим, чи конференція має підняти деякі спірні питання, і порішили занятися справами Східної Галичини, Литви, угорських меншостей і т. д. Він висловив думку, чи не було би вказаним, відложити розгляд тих питань, з огляду що провізоричний характер роземного пакту відіймає деяким з них прикмету негайности. Льойд Джордж заявив, що на його гадку, мир не може бути привернений без полагодження деяких питань, які є постійним джерелом непорозумінь. Та я, — добавив він — виходив із заложення, що нам удасться заключити з Росією договір. Сьогодня думаю, що сі спірні питання можна буде підняти успішно тоді, коли гаґські комісії предложать правительствам свої справоздання. А до сього часу маємо роземний пакт, який полагоджує провізорично всі трудноші на основі теперішніх фактичних границь“.

Пресова Аґенція Авас оголошує під датою 16. V. телеґраму з Ґенуї, яка є офіціозним експозе нафтової політики французького правительства. Згадана телеґрама зачинається опрокиненням вістки, яка занепокоїла в значній мірі французьку пресу, а саме про заключення договору між анґлійським трестом Шель і Совітами, хоча признає, що такий договір був вже готовий до підпису. Дальше телеґрама стверджує, що нафтовий договір Франції з Англією, заключений в квітні 1920 р. в Сан Ремо, остає правосильним; він ґарантує Франції участь в нафтовій експльоатації Мезопотамії, Румунії і Кавказі, нарівні з Англією. Зрештою Франція ставиться прихильно до американського принципу т. зв. отвертих дверей і, не претендуючи на монополі, вона старається забезпечити собі нафтову продукцію в ріжних краях, передовсім в Европі. „В тій цїли вона сильно скріпила своє становище в Галичині, де переважна часть підприємств остає під французькою контролею“.

Телеґрама кінчиться твердженням, що нафтова політика уряду запевнила Франції достаточну апровізацію на випадок „тяжких хвиль“ (то значить війни).

В обороні рідної мови в урядах.

Мова взагалі — це спосіб виражати на вні звуками свої гадки, почування, бажання і змагання, — це зеркало, в якому відбиваються здобутки людського духа, ціла людська культура. Рідна мова — це викладник культури поодиноких етнічних і територіяльних гуртів людей, поодиноких суспільностей та народів; шо більше, рідна мова — це умова культурного розвитку народів, який лише тоді можливий, коли здобутки людського духа дадуться виразити і поширити серед даного народа в його рідній мові.

Ідея неспірности права кождого народа до культурно-національного розвитку є вже так загально признана, що заперечування цього права являлося би грубим анахронізмом. Тому то й Поляки не заперечують Українцям права до свобідного культурного розвитку, це є передусім до береження і плекання своєї рідної мови, яка — як згадано — є викладником і умовою культурного розвитку кождого, значить і українського народа.

Крім цього теоретичного береження й плекання рідної мови, маємо також законні постанови, котрі докладно означують права матірної української мови в практиці. І так обовязуючий до тепер розпорядок австрійського міністерства судівництва з 9|7. 1860 ч. 10340, виданий до президій судів, виразно рішає, що у всіх зносинах зі сторонами, як при устних розправах так і в письмах (протоколах, візваннях, ухвалах, вироках і т. д.) належить уживати матірної мови дотичних сторін. (Ширше про це в „Правотарі“ д-ра Ф. Евина).

Такі постанови містяться у всіх конституціях. Це право зберігати свою народність та мову було б

ілюзоричне, якби ми мусіли приймати урядові письма, підписувати протоколи або устно порозумівати ся з властями не в нашій матірній, українській мові.

Одначе слід сконстатувати, що як перед війною дбали ми про права української мови — в 1913 р. зорганізувався був навіть міжпартійний „Комітет оборони рідної мови у Львові“ — так тепер наші зусилля в цьому напрямі дуже незначні. Щойно недавно наше священство виступило більш рішучо в обороні прав української мови. До війни наші адвокати вели перед в народніх справах, недопускали до нехтовання прав нашої мови, ставали в їх обороні і виказували під цим зглядом успіхи. Нині хоч і вносять до урядів українські письма, то одначе підписують польські протоколи. Відомо мені, що трьох суддів-Українців з власної ініціятиви консеквентно списують з українськими сторонами протоколи по українськи; — поза цим гарні слова не йдуть в парі з учинками і ніхто не береже писаних прав української мови!

Тому найвищий вже час реалізувати права, які нам прислугують. Всякий громадянин має обовязок постояти за добре набуті права української мови. В кождім поодинокім випадку мусимо невпинно й рішучо боронити приналежних нам прав! Наші юристи повинні домагатися від урядів пошанування прав української мови і одноцільно все і всюди жадати від урядів для себе і сторін українських письм, протоколів і т. и.

Ціла ця акція повинна зосереднитися в „Товаристві українських правників“. Справа признання українській мові належних їй прав оживила би це товариство, яке вдивлене в теоретичні квестії — розходиться з практичним життям. Воно повинно зобовязати своїх членів заступатися за права рідної мови, уділяти що до них пораду й поміч, вносити потрібні для їх оборони представлення, змагати до усунення відносних аномалій (урядові друки, написи і т. д.) і взагалі стати оборонцем законно утревалених прав української мови!

Крайна пора ясно здати собі справу з відвічних фактів, що як з одного боку рідна мова условлює культурний розвиток даного народа, так з другого боку культурна еманципація якогось народа є передумовою його політичної самостійности!

Д-р М. Кондрат.

РІЖНІ ВІСТИ.

Воєнні приготовання большевиків на румунській границі.

Совітська преса нотує поголоски про пляноване виступлення російської армії проти большевиків і то в союзі з Румунією і Петлюрою. На румунській границі мають відбуватися воєнні приготовання на більшу скалю. В цій области мали появитися відділи кінноти Будьонного і Котовского. Демобілізація червоних військ припинена.

Заворушення в Італії.

З Ґенуї доносять: В звязку з кровавими випадками в Римі почалася в цілій Італії боротьба фашистів з комуністами. Спеціяльну гостру форму прибрали вечірні сутички в Ґенуї. Фашисти урядили віче під памятником Ґарібальдіого. Поліція кількакратно взивала демонстрантів, розійтися, в кінці прийшло до стрічі з військом. Товпа фашистів розбила „Бар Інтернаціональ“ й хотіла здемолювати редакцію „Аванті“. Підчас боротьби кинено з одного готелю три бомби, якими ранено кілька осіб. Також в Медіоляні прийшло до заворушень, вбито одну особу. В Специя побили фашисти учасників похорону одного залізничника і знищили червоні прапори. Публична опінія занепокоєна тими ексцесами. „Ляборо“ вказує на те, що в Римі є тепер 100.000 паломників (Евхарист. Конґрес), ізза чого така домашня війна, нарушить авторітет Італії перед заграницею. В Римі й Триєсті вбито по одному комуністови. В Больонії згинув один фашист. В Римі думають церковні круги змінити програму конґресу так, щоби занехати великих процесій, які могли би стати причиною конфліктів.

Перед італійсько анґлійським договором.

Італійські політичні круги живо цікавляться справою італійсько-анґлійського політично-економічного зближення. Відносні переговори не дійшли ще до конкретних умов. Сконкретизовано лише підстави в формі проєкту конвенції, який усталює: 1) Єдність поглядів обох урядів відносно політики в Єгипті і Лібії, 2) Спеціяльні привілеї, признані Англією італійській торговлі в М. Азії, 3) Начеркнення спільної акції в Туреччині та поділ впливів на східнім побережу Середземного Моря. Сканцер заявив денникарям, що дефінітивно не підписано ще ніщо, та зазначив, що той договір не буде мати ані мілітарного ані виразно сепаратистичного характеру й не буде звернений проти Франції.

Визначення границь Мадярщини.

По інформаціям з міродатних жерел делімітаційні комісії покінчили свою працю й усталили подрібно остаточні угорські границі згідно з постановами договору в Тріянон, ухвалюючи рівночасно меморіял до Союза Народів, заключаючий евентуалні поправки, які мали би признати Мадярам 20 сіл в околиці Альсолєдва на югославянській границі, натомість в районі на північ від Шабадки поправлено би границю в користь Югославії; а в промисловім окрузі Надь-Фальва і комітаті Ігар в користь Румунії. Праць на чесько-угорській границі ще не покінчено.

Італійсько-російські переговори.

В звязку з заключенням італійсько російського торговельного договору, отворено в Ґенуї російське торговельне бюро, на якого чолі стоїть Файнштайн. Італійські промисловці і купці ведуть інтензивні петрактації з оставшими в тій цілі членами російської делеґації. Москалі стараються головно закупити льокомотиви і рільничі машини при чому намагаються одержати поміч італійських техніків та ремісничих цехів, в першій мірі для відбудови корабельних варстатів. Платити мають не грішми, а вугіллям і нафтою. Переговори ведеться з успіхом і в короткому часі прийде до заключення цілого ряду конкретних контрактів.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Становище Америки.

Льондон. (ПАТ.) „Сандей Таймс“ доносить в Вашінґтону, що Юс мав поінформувати французького амбасадора в Вашінґтоні Жісеранда, що правительство Зєд. Держав не поробить ніяких закидів проти іменування комісії для переведення анкети в справі економічного положення Росії, та що годится на визначення свого знатока під безоглядним услівям, що Москалі рішучо відкличуть меморіял, представлений 17. мая ц. р. на ґенуєнській конференції. Зєд. Держави роблять залежною також свою згоду на участь Москалів в цій комісії від вище названого услівя.

Ще цього року війна можлива.

Гановер (ПАТ.) Радіо. Троцький іменований хорунжим комуністичної воєнної школи. Мав він висловитися, що ще цього року мусить червона армія виявити свою силу і боєву готовість.

В Римі спокій.

Гановер. (ПАТ.) Радіо. По донесенням з Риму, запанував там спокій. Жертвою партійних боїв було 3 убитих і 4 ранених.

Справа ратифікації рапалійського договору.

Гановер. (ПАТ.) Наради німецького міністерства загр. справ над ратифікацією договору в Рапальо не принесли досі позитивного висліду. Справу піддасться під наради пленум райхстаґу мабуть щойно по святах.

Стріча Л. Джорджа з Поанкаре.

Бордо. (ПАТ.) Радіо. „Еко д'Парі“ доносить, що в звязи стрічі Л. Джорджа з Поанкаре, яка відбудеться на другий тиждень в Льондоні, французький посол в Льондоні в найблищому часі задумує прибути до Парижа в цілі обговорення подробиць стрічі премієрів.

Ліфилд. Радіо. „Дейли Телеґреф“ доносить, що Поанкаре, котрий в червни має прибути до Льондону, Льойд Джордж прийме в своїй сільській віллі Чекерс.

Анґлійський протест проти арешту патр. Тихона.

Ліфилд. (ПАТ.) Радіо. Кентенберський епископат приготовляє протест до правительства з приводу переслідування анґліканської церкви і патріярха Тихона.

З Ірляндії.

Гановер. (ПАТ.) По донесенням з Дебліна, провізоричне правительство скликало парлямент на день 1. червня.

Ліфилд. (ПАТ.) Радіо. Ірляндські дебати покінчилися нині в Льондоні. Протягом тижня розглянено докладно всі можливости і льояльні способи покінчення спору між обома ірляндськими партіями. Виявилося, що можна найти спільну плятформу для поглядів опозиції і провізоричного правительства відносно анґлійського договору.

Совіти відложили наради про розоруження.

Гановер. (ПАТ.) Всеросійський виконний комітет совітів відложив дебату над розоруженням червоної армії з причини недостаточних вислідів ґенуєнської конференції.

Лет довкола землі.

Бордо. (ПАТ.) Майор Блякет, котрий пустився в подорож довкола світа, прибув до Марсилії. Підчас осідання апарат ушкодився. Летун вийшов ціло.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашне число (79) „Громадського Вістника“ з д. 30, мая 1922. сконфіскувала львівська прокураторія за вступну статю п. з. „Східна Галичина на міжнародній конференції в Ґенуї“, в якій счеркнула два уступи. (36).

— **З Наукового Товариства ім. Шевченка.** Історично фільософічна секція на засіданню 13. квітня с. р. вибрала такий заряд: директор д-р М. Кордуба, заст. директора д-р В. Вергановський, секретар д р І. Крипякевич. Д р М. Кордубя зреферував „Новійші праці з области топоґрафічної номенклятури“. На засіданню 14. мая с. р. д-р Б. Барвінський подав плян видання історичних праць д-ра Юліяна Целевича, колишнього голови Товариства і редактора Записок; порішено друкувати як том „Української Історичної Бібліотеки“. Д-р І. Крипякевич зреферував свою розвідку „Учитель Богдана Хмельницького (єзуїт Андрій Тонцель Мокрський). Відбулися чергові засідання комісій археоґрафічної, бібліоґрафічної етноґрафічної та для історії мистецтва.

— **Могили героїв.** Пригадується всім громадянським орґанізаціям, щоби в дні Зелених Свят взяли участь у традиційних процесіях на цвинтарі і зложили вінки на могилах героїв, що полягли за волю України.

— **„Organizacje narodowe“.** Недавно відбулися у Львові збори вшехпольського Союза народових орґанізацій. На внесок ославленого Марцелього Прушиньского ухвалено вислати депутації до „компетентних“ кругів в справі масового переходу ґрунтів в „руске ренце“ та в справі Сх. Галичини, якої порушення Прушиньскі et comp. боїться що найменше так, як одно звіря червоної плахти. Вкінці рішено „роєріć“ деяких „вибітних“ (?) Поляків, що сміють (!) інтервеніювати в користь урядників-Українців і Жидів, а на шкоду Поляків і польської держави. (!)

— **Українська Академія.** Доносять, що українську Аґрономічну Академію перенесено з Праги до Подєбраду. (Руспрес).

— **Катастрофа під Віднем.** Дня 25. мая повстав в фабриці амуніції в Блюмау і Штайнфельд під Віднем пожар в наслідок запалення квасів. Пожежа спричинила страшні вибухи в маґазинах динаміту, пороху й екразиту. Сила експльозії була така, що забудовання фабрики за кілька годин обернулося в руми-вища. Населення з тих місцевостий і дооколичних сіл втікло того самого дня до Вінер-Найштадт. Що хвиля повторюючіся вибухи утруднювали ратункову акцію. Причиною поширення катастрофи був головно брак води. До 27. мая пожар зльокалізовано, до чого причинився уливний дощ, що впав там по полудні. Згинуло 914 осіб, ранених 120. Шкода виносить багато міліярдів корон.

— **Аматорський кружок у Войнилові.** Дня 21. мая с. р. виставив драм. кружок при філії „Просвіта“ в Войнилові комедію І. Франка „Учитель“ і комедію Фредра п. з. „Які хорі, такі доктори“. Обі вистави випали незвичайно гарно. Слід зазначити, що „Учитель“ це перша вистава в Войнилові влаштована виключно майже міщанами. Дохід призначений на уладження декорацій.

— **Нова рахуба часу від 1. червня.** Дня 1. червня входить в Польщі й зайнятих територіях нова рахуба часу після середно-европейського полуденника. Початком тої рахуби буде пересунення о 12 год. в ночі на 1. червня (24 год.). — годинникової стрілки о одну годину в зад, так що тої ночі буле приходити час від 11—12 год. двічи.

— **З хроніки бандитизму.** На Левандівці вивязалась в неділю пополудні бійка між кількома підмійськими осібняками й жовнірами; з одержаних ран, завданих ножами, згинув оден цивільний і оден жовнір, а другий жовнір тяжко ранений.

— **Українське робітниче товариство „Воля“ Оссолінських ч. 8, II. пов.** уряджує в власному льокали в середу дня 31. V. виклад проф. дра І. Свєнціцького не тему: „Достоєвський і Ніцше“ і в пятницю 2. червня виклад проф. д ра Свєнціцького на тему; „Прикметники східнословянських мов“. Вступ вільний! Початок о год. 6·30 вечером.

— **Романтичну оперу** В. Ярославенка „Відьма“ (В чарах кохання) ставить театр „Бесіди“ третий раз в четвер, дня 1. червня ц. р.

— **В Самборі** лише одна вистава львівського театру „Бесіди“, а саме в середу, дня 31. мая поставлена буде комедія Ж. Моліера „Тартюф“. Саля „Сокола“, білети продає „Нар. Торговля“.

ЖЕРТВИ

Рідна Школа.

На „Рідну Школу" зложили в Сяноку в квітни і маю: Хлопік 50, Висоцький 240 з коляди, Давида 100, Джуган 375, Райх 50, Левицький 100, Кікта 520, Клапоущак 100, Ґосцінський 100, Н. Н. 100, Гураль 300, о. Голинський 120, Добрянський 140, Міхенківна 200, Кічаровський 300 о. Гентиш 200 Кордуба, 500, з пушки в „Народній Торговлі" 5 0, Н. Н. 300, Підгайний 500 Якобер 50, Потивак Олена 100, Н. Н. 200, Герман 200, Міськевич 300.

Аматорський Кружок в Микуличині 2000, як часть зиску з представлення „Свекруха".

Т. Маланяк 2400 зб. с. Солонько чит. „Просвіти" Шумлянах вел. 2000.

Братство хлопців і дівчат гром. Криве через о. Іванчука 4000 яко збірну жертву і взивають подібні братства в прочих громадах, шоб памятали про „Рідну Школу". — За сю жертву складаємо всім Вп. Жертводавцям щиру подяку.

Головна Управа У. П. Т.
Х. 1—1

НАДІСЛАНЕ.

- Заграничні моделі -

блюзки, сукні, гальки, шляфрочки, жакети, вовняні і шовкові шалі, також жіноче білля

поручає XXIII 4—5

:: МАГАЗИН НОВОСТИЙ ДЛЯ ПАНЬ ::
ФІРМА

МІНЦЕР і ФРІШ

у ЛЬВОВІ, вул. Кілінського ч. 1.

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесїда" у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

Четвер, 1. червня: третий раз „ВІДЬМА" („В часах кохання") романтична опера на 3 дії з прольоґом Я. Ярославенка (лібрето С. Черкасенка).

Пятниця, 2. червня: Бенефіс Ол. Загарова, — „РЕВІЗОР З ПЕТЕРБУРГА", комедія на 5 дій М. Гоголя в перекладі О. Загарова.

Білети продає раньше „Народна Торговля, а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год. 2 попол. каса театру.

Товариші, що здали матуру в українській ґімназії в Перемишлі з р. 1902 повідомляємо, що 20-літній товариський зїзд відбудеться в Перемишлі дня 27. червня ц. р. Згол. на адресу: Богдан Шегович, українська ґімн., Ст. Малиновський. О. Малецький, М. Котович. 1407 1—3

З нагоди хрестин у п. Петра Сеніюти зложив о. Евзебій Бачинський в Дністрі для голодуючих на Україні квоту 2000 мп.

З Дирекції прив. жіночої ґімназії У. П. Т. з правом прилюдности в Коломиї Вступні іспити до всіх кляс зачнуться в дні 20. червня ц. р. Зголошення приймає Управа школи найпізнійше до дня 19. червня. Вписи на шк. рік 1922/23 до всіх кляс в днях 20. і 21. червня.
1483 2—5

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Тов. Литвин — Тернопіль, з нагоди звільнення з тюрми щирий привіт. Т.
1491 1—1

Тому, що бл. п. **Волод. Клосевич** бувший начальник складу „Ризниця" у Львові тішився великим довірям у своїх знайомих просить родина, на случай як би Покійному були повернені які депозити або иншого рода справи, звернутися як найшвидше до о. Миколи Левицького в Оброшині п. Іосо. 1458 2—2

Хто знав би що про **Володимира Крушельницького,** котрий служив при Могильницькій жандармерії і з відворотом військ пішов на Україну, зволить ласкаво повідомити Анастазію Крушельницьку, Долина. Закордонні часописи прошу о передрук. 1501 1—2

Дрібні оголошення.

ДЛЯ ЛІТНИКІВ в Дорі в відбудованій віллі „Олена" до винайму мешкання з харчем від 15. VI. Вилізше Львів, вул. Домін'канська 1, Грозик. 1506 1—4

ДЯКА з добрим голосом пошукує парохія Москалівка, почта Косів коло Коломиї. Услівія після умови. Зголошення сейчас до парохіяльного Уряду. 1501 1—1

СТАРШИНА Г. А., кандидат прав, з фаховими торговельними студіями пошукує відповідного занятя. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Гр. Вістника" під А. Т. 1508 1—3

ВІДЗНАЧАЮЧИЙ матурист, вправний інструктор, математик, фільольоґ, історик пошукує лекції на селі. Оферти слати під „фільозоф" poste restante Борщів. 1494 1—2

ПРОПАВ хлопець ІВАН ДМИТРУК, літ 11, чорнобровий, ясне волося, умово слабо розвинений, мало говорить. 23. IV. ц. р. пішов до Любковець і не вернув. Бачили його в напрямі Снятина. Хто знавби що про нього прошу повідомити Анну Дмитрук в Кілхові п. Заболотів. 1482 2-2

ПРАСУ до цементових дахівок з 300 фірмами за 425 тисяч продасть зараз „УБУС", Львів, Осолінських 6. XVI. 3—5

ПРОДАМ реальність в підгірськім повітовім кліматичнім місті з мертвим і живим інвентарем, сад, 14 морґів ріллі, 2 і пів морґів ліса, пів морґа торфу, ґімназія в місті. — Зголошення до Адміністрації під Нафта. 1439 3 3

ПОЧТОВІ МАРКИ, передовсім европейські у всякій скількости куплю Письменні зголошення з поданням скількости родів і числа воз з точною адресою слати на імя проф. Сев. Лещія, вул. Муравська ч. 24. І. Для оглянення і куплення більших збірок виїжджає на провінцію. 1475 2—4

Шиоїть наш часопись!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

АДВОКАТ

Д-р Ярослав Олесницький

1476 **Львів — Ринок 43.** 2—3

зістав установлений через апеляційний Суд судовим заприсяженим перекладчиком англійської мови.

1496 ОКУЛІСТ 1—12

Д-р Г. Іґель

лікар „Народної Лічниці"

ординує в очних недугах

Львів, вул. Ягайлонська ч. 20.

Пояснення

Згідно з ухвалою Загального Збору С. У. П. Р. У. Г. А." з дня 21. травня ц. р. пояснюється, що в звіті писаря з діяльности „С. У. П. Р. У. Г. А" за 1920—1921 рік, предложенім Заг. Зб. дня 14. травня ц. р. було згадано, що коли в однім випадку здавалося, що деякі члени нашої організації своїм захованням в часі цінникової акції робітників інщої професії мали намір перепинити цю акцію, то Головна Рада заняла в цій справі становище, відповідне становищу професійної орґанізації. Однакож в цему звіті не названо ані службовиків ані підприємства, в якім вони працюють.

Загальний Збір „Супруга" з дня 14. травня ц. р. не виніс в звязи з цею згадкою жадної окремої ухвали, в якій були би згадані службовики „Громадського Вістника".

За Президію Загального Збору з дня 21. V. 1922:

В. Цмайло Кульчицький
предсідник.

Василь Васильків
1505 1—1 секретар.

Конкурс.

Повітовий Комітет орґанізації кооператив з Золочеві, прийме сейчас за відповідною платнею фахового орґанізатора кооператив.

Вимагаєся знання кооперативного діловодства, вік не вище літ 35 і укінчення середньої школи.

Зголошення з долученням свідоцтв і житєписи як також своїх вимог слати до дня 15 го червня 1922 на руки **Михайла Балтаровича,** адвоката в Золочеві. 1498 1-2

МАШИНИ ДО ШИТТЯ і складові части поручають
В. ҐРОССНОФ і СИНИ ЛЬВІВ, вул. Ґолуховських 9.
XXIII 1—8

Спільника

або управителя з бляватного фаху шукаю. Льоціаль маю.
І. БОРИС, Перемишль.
1493 1—3

Позір! УКРАЇНЦІ ІНВАЛІДИ австр. війни.

Хто з Вас не одержує інвалід. пенсії?
Кому признано за малий процент нездібности?
Кого взагалі не узнано ще інвалідом ізза браку документів?
Хто не одержує додатку за жінку і діти? 1492

той нехай звертається за правною порадою до **Союза Українських Інвалідів,** Львів, Руська 3./II.

Гуртівний склад

туток і циґаретних паперців, також шкільні прибори
XXIII. поручає 1—10

Г. ВІЛЬДЕР

ДІМ ТОВАРОВИЙ

Львів, вул. Шпитальна 1.

Чорбовий маґель

цілий залізний о трьох вальцях, надаючийся до камениці або до пральні до продажі.

Емілія Копчинська,
1504 Львів, пл. Бернардинська 3. 3

Подорожні коші

ДИТЯЧІ ЛІЖОЧКА

:: поручає гуртом ::

Фабричний склад кошикарських виробів

ЛЬВІВ, вул. Коперника 23. —
1471а Кентшинського 11. 1—2

ЗАЗИВ.

Товариство українських студентів політехніки „Основа" у Львові святкує в цім році Ювилей 25 літного істновання Товариства. В тій цели утворився Ювилейний Комітет, який побіч устроєння самого свята, постановив видати Ювилейний Альманах".

У зміст „Альманаха" увійде хроніка Товариства, наукові і літературні праці і посмертні згадки пожерших і погибших членів.

Цею дорогою звертається Ювилейний Комітет до всіх Вп. П. бувших членів Товариства з проханиями о надіслання йому праць, які висвітлювалиб діяльність і розвиток Товариства від його заснованя до тепер. Кромі цего проситься о надіслання елеборатів і розвідок з области технічного знання, праць літературного змісту і своїх точних адрес.

Рідні і Товаришів та знайомих, пожерших членів і погибших у світовій, особливо в українсько-польській війні проситься о надіслання їх світлин з описом життя участи у творенню власної Держави, перебігу служби частини при якій служив, боїв в котрих брав участь і часу та місця смерти. Світлини ці зобовязується Комітет по зужиткованню звернути власникам.

Комітет сподіється, що бувші члени Товариства прийдуть йому з помічю у наміченім ділі і надішлють численні причинки до розвою Товариства, які проситься спрямувати на адресу: Роман Дума студ. інжінерії Львів вул. Городецька 53. II. Сх. Галичина, найдальше до 15. липня ц. р.

Всі закордонні часописи проситься о передрук.

Львів, 27. V. 1922.

За Виділ Т-ва „Основи":
Роман Зелений,
1507 голова.

За Ювилейну Комісію:
Роман Дума,
студ. інж. 1—3

ПОЗІР СІЛЬСЬКІ КРАМНИЦІ! Гуртівня ґалянтерії по цінах фабричних продає фірма **Кляйвер і Вчес** — **ЛЬВІВ,** — **Фурманська 4.**
XXIII 5—10

Купцям українським і російським

поручаю мій склад **заграничних панчіх, шкарпиток, рукавичок і білля**

ГУРТІВНЯ ЙОАХИМ ЛІХТ

Львів, вул. Гетманська 22.
(в подвірю) біля Міського Театру. 1—5

Герб України „ТРИЗУБ",

різьба, (український орнамент), мистецька річ, розмір 28×22 цм. ціна 3000 Мп. з пересилкою 3050 Мп. — Поручається українські, різьблені вишивковим взором, рами з портретами Шевченка і Франка, великі по 4000 Мп. менші по 1400 Мп. — Кольоровану картину „Гість із Запорожа" 1400 Мп. Українські образи релігійні в різьблених рамах, пара велика 8500 Мп. менша 7000 Мп., а також самі рами різьблені, всякої величини, замовлення і готівку (задатки) слати на адресу:

ІВАН ПАВЛИК, ЛЬВІВ, РИНОК 10. II.
1477 („Просвіта".) 3—7

Важне: річи, які би не подобалися, приймаю назад, а готівку звертаю.

Подяка.

В короткім часі вже другий раз Ангел смерти навістив наш дім. Недавно стратили ми Найдорогшого Сина Мужа і Брата бл. п. о Евгена Монцібовича, могила Його не поросла ще травою, а тепер неумолима смерть забрала нам незабуту Жену і Матер бл. п. Цецилію з Зарицьких Монцібович.

Прибиті тим тяжким а несподіваним горем висказуємо найсердечнійші слова подяки Всім Тим, котрі поспішили нам з потіхою і помогли нам нести наш хрест.

Передовсім дякуємо зі щирого серця Всп. Панству Ганкевичам з Красного, котрі зараз на сумну вість поспішили зі словами розради і не жаліючи ні свого здоровля, ні часу ні труду занялися похороном.

Неменше сердечно дякуємо Всп. о. Ганкевичови, о. деканови Іванчукови, о. Ксьонжекови і о. Зарицькому за віддане Покійній послідної прислуги і відпровадження на місце вічного спочинку, а оо. Ганкевичови і Іванчукови за трогаючі слова в церкві і над гробом; як також ч. братству церковному і ч. парохіянам Калагарівки і Волиці за участь в похоронах. Всім Їм сердечне спаси Бог.

Калагарівка в маю 1922.

О. Корнилій Монцібович, Стефанія Монцібович, Ольга Монцібович, д-р Богдан Монцібович, Марія, Анна, Ольга, Клементій, Роман і Александер Монцібовичі.
1495 1—1

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ТОВАРИСТВА НАШОЇ ТОРГОВЛІ
В ХОДОРОВІ

відбудуться 5. червня 1922 року в льокалі Торговлі о год. 5 з полудня з таким порядком дневним:

1) Отворення Загальних Зборів,
2) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів,
3) Звіт з діяльности Надзірної Ради,
4) Звіт Дирекції з діяльности за рік 1921,
5) Затвердження рахунків і уділення Дирекції абсолюторії,
6) Внески і запити.

Колиб в означеній годині не явилась приписана статутом скількість членів, відбудуться Заг. Збори о год. 6-ій того самого дня і з тим самим порядком денних нарад з котрих постанови будуть рівнож важні.

Ходорів, дня 25. IV. 1922.

1503 *Надзірна Рада.* 1—1

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ПОВІТ. Тов-ва КРЕДИТОВОГО

стов. зареєстр. з обмеж. порукою

В СОКАЛИ,

відбудуться дня 12. червня 1922 р. о год. 12. в полудни в льокали Товариства з слідуючим порядком дневним:

1) Відчитанне протоколу з послідних загальних зборів,
2) Звіт Дирекції з діяльности за рік 1921.,
3) Звіт комісії контрольної і ревізійної і уділення Управі абсолюторії,
4) Вибір 2 членів Надзираючої Ради,
5) Вибір одного заступника члена Дирекції,
6) Розділ чистого зиску,
7) Вибір 3-ох членів комісії ревізійної Загальних Зборів,
8) Внесення і запити членів.

Сокаль, дня 17. мая 1922.

Осип Тріска, секретар. — *Вітошинський,* предсідатель.
1490 1—1

Маєш одяг? -- Ні!

То спілка „ПОЛОТНО“ при вул. Зіморовича ч. 20 має на складі й продає мужеські, першої якости, солідно викінчені по цінах: 20.125, 22.425, 32.200 і 34.500; хлопячі по 15.525; діточі по 4.945, 8.395, 8.510 і 10.925 і раґляни по 25 015 Марок польськ.

Звичайні Загальні Збори

ЧЛЕНІВ СТОВАРИШЕННЯ

„Народня Гостинниця“

у ЛЬВОВІ

Денний порядок:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
2) Звіт Дирекції з діяльности стоваришення за адм. рік 1921.
4) Звіт краєв. ревізійного Союза в переведеної ревізії.
5) Звіт і внесення Контрольної Комісії.
6) Вибір 2 членів Надзірної Ради.
7) Вибір 3 членів Контрольної Комісії.
8) Внесення і запити членів.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:
Роман Сосновський
голова.
1116 *Іларій Чапельський.* 1—1
секретар.

:: ЦЕРАТИ ::

капи на ліжка, портієри, фіранки, хідники, диваники, сінник, коци і лежаки поручає 3—8
1436

МАҐАЗИН ТАПЕТ

Е. КІЧАЛЕС і А. МАРҐУЛІЕС

ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 18.

КОНКУРС.

Старшина Кружка УПТ. в Станиславові розписує отсим конкурс на посаду учителя прив. мужеської семінарії в Станиславові від 1. вересня 1922 Подання можуть вносити укінчені фільософи, або учителі з виділовим іспитом найрадще з ґрупи математично-природописної. Платня приблизно як учителів шкіл державних. Подання удокументовані відписами свідоцтв вносити до 25. червня 1922 до: Кружка УПТ. в Станиславові вул. Голуховського ч. 20.

За Старшину:
1461 *Павлюх Гнат.* 3—3

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від суботи дня 27. мая ц. р. велику потрясаючу драму в 5 діях п. з.

Траґедія артистки.

в головній ролі славна віденська краса ДОРА КАЙЗЕР.

Збирайте жертви на Рідну Школу.

МАШИНИ до ШИТТЯ, ПАУГИ

1285 5—5

марки „SERVUS“

МОЛОТІЛНІ, ЖЕРАТИ по приступних цінах до набуття

у фірмі Наґлер і Вайсман Тернопіль Руська 31.

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВ-А ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, Ринок 10, має на складі: 1416в) 1—1

Франко: Мойсей, Лис Микита, Дон Кіхот, До світла.

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ І ЗАБАВ ДЛЯ ДІТЕЙ

з нотами М. ТЕЛЕЖИНСЬКОГО появиться на днях в розпродажі по книгарнях.
Ціна примірника 350 Мп.
Замовляти
у музичнім видавництві „ЛІРА“
СТАНИСЛАВІВ
ВУЛ. ҐОЛУХОВСЬКОГО 66.
1744 2—3

МАШИНИ до ШИТТЯ

найновійших системів і їх складові части, прилади до кравеччини і ручних робіт поручає
980 0—10

АЛЕКСАНДЕР МАЛИМОН

СКЛАД МАШИН ДО ШИТТЯ
ЛЬВІВ, ВУЛ. ВАЛОВА 11 а.

Приймає рівнож машини до направи.

Кожда Читальня, кождий хор, — — — кожда школа — — —
повинні мати в себе виданий Вид-ом

„ЧЕРВОНА КАЛИНА“

ВОЄННИЙ СПІВАНИК

:: „СУРМА“ ::

Він містить 76 пісень, походних, патріотичних і любовних, які зложила й співала Українська Армія. Пісні з нотами: на фортепян, на хор і на один голос. Співаник прикрашує богато малюнків наших найліпших малярів, на яких представлені хвилі слави й трудів нашої геройської Армії. Ціна мп. 500. На опаковання і пересилку долучити мп. 50. Адреса для замовлення: Осип НАВРОЦЬКИЙ, Львів, св. Марка 20.
1437 2—3

ПОЗІР РЕМІСНИКИ!

1280 8—10

Вже надійшов транспорт знарядів для

Ковалів, Слюсарів і Столярів

інж.

ІВАН А. ШУМАНН

ЛЬВІВ, ПАНСЬКА 23.

ПОШУКУЮ молодої особи до ведення кухні і малого господарства. Зголошення під „Господиня 25“ до адміністрації.
1460 3—3

Позір Українські Товариства кредитові, всі Стоваришення, Кооперативи, Спілки і т. п., Адвокати, Нотарі, приватні Школи!

Чи вже обезпечили Ви для своїх службовиків на випадок неспосібности до праці або смерти їм згл. їх рідним пенсію?

Якщо ні, **так обезпечіть їх негайно в Пенсійнім Інституті українських приватних урядників у Львові, Дом німецька 11, II.**
1415 3—3

Позір Пасішники!!!

Вже вийшло 1 число

„Українського Пасішництва“

і коштує 180 Мп.

Жадайте по всіх книгарнях. Річна передплата 2000 Мп. Редакція і Адміністрація:
1459 **ЛЬВІВ, КОРНЯКТІВ 1.** 2—3

ПОЗІР! Фабрика капелюхів Й. Готтліба Львів, пл. Стрілецька 15, приймає жіночі й мужеські капелюхи до перероблювання після найновіщих віденських моделів.
1457 3—3

:: ДЕРЕВО ::

опалове, будівельне, матеріялове, на пни або зрубане

КУПИТЬ

„Титан“ торговельно-промислова спілка з обм. порукою
1450 **у ЛЬВОВІ, вул. Валова 23.** 2—2

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Гиблярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружляки, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот“, Львів Баторого 4. 1277б) 5—30

СУДІЯ непринятий до урядування за теперішної влади пошукує місця у нотара або адвоката. Блищих інформацій уділить з чемности д р Степан Брикович, адвокат в Тернополі. 1351 5—6

ГОРОДЕЦЬКА 93. ЛЬВІВ. ГОРОДЕЦЬКА 93.

Royal Mail Steam Packet Co.

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКІЙ 93.

подає до відома еміґрантам, що з днем 1 червня с. р. американський Конзулят в Варшаві вул. Ясна ч. 11 — починає видавати числа до маючих уділитись віз американських.

В тім напрямі просимо звертатись особисто або письменно до нашого бюра по всякі потрібні вказівки.

Звертаємо при тім увагу, що не вільно по сі числа удаватись до Варшави особисто — лиш письменно. Потрібний до виповнення і переслання до Конзуляту американського друк можна одержати безплатно в нашім бюрі.

Першеньство при уділюванню віз будуть мати в першій мірі:

а) Американські горожани,

б) Чужинці, котрі способом правним починили вже заходи до одержання горожаньства, а також сі, що в часі від 6 квітня 1917 до 11 листопада 1918 року служили при американськім війску,

в) Жінки, старі родичі, малолітні діти, наречені, братя і сестри.

По одержанню числа з датою особистого явлення в Конзуляті американськім в Варшаві — буде доперва можна одержати потрібне візо.

Єсли Староство відмавляє кому видачі потрібного пашпорту — просимо надіслати нам сейчас один примірник „Affidavit“ то є письма з Америки від найблищих кревних, котре наше бюро перешле Урядови еміґраційному в Варшаві в цїли дальшого зарядження.

Рівночасно однак належить вносити просьбу до приналежного Староства о видання пашпорту до Америки (Сполучених Станів).

ЕМІГРАНТИ! СПІШІТЬСЯ: ЕМІГРАНТИ!

і по всякі потрібні Вам інформації звертайтесь до найстаршого Товариства корабельного, котре уділить Вам точних і безплатних відомостий.

АДРЕС! R. M. S. P. АДРЕС!

ЛЬВІВ. ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКА 93

ЛЬВІВ, Сикстуська 29

Корабельне Товариство **„RED STAR LINE“ Львів, Сикстуська 29**

подає до відома ЕМІҐРАНТАМ що слідує:

Американський Ґенеральний Конзулят.

Починаючи від дати оголошення сього звідомлення аж до хвилі відкликання в часописах слідуючу процедуру буде пристосовувати Американський Ґенеральний Конзулят у Варшаві в справах торкаючихся візованих паспортів чужоземців, які мають прибути до Сполучених Держав по день 30. червня 1922.

Особи, котрі бажають виїхати до Сполучених Держав і котрі не заосмотрилися ще в візо Американського Ґенерального Конзуляту **мусять наперед одержати черговий значок з датою, що визначує день, коли мають зголоситися до Ґенерального Конзуляту, в цїли зложення просьби о візо.**

Щоби одержати черговий значок з датою, мусить кождий з будучих еміґрантів переслати почтою до Американського Ґенерального Конзуляту у Варшаві аркуш паперу, на якім мають бути ясно і читко написані слідуючі дані:

Імя і призвище .....
Дата уродження .....
Місце уродження .....
Число паспорту .....
Дата виставлення паспорту .....
Яким урядом виставлений паспорт .....
Назва корабельного Товариства, де закуплено корабельну карту .....
Пристань, з якої еміґрант виїздить .....

До аркуша паперу що обіймає повищі дані, кождий будучий еміґрант залучує (1) один примірник affidavit-у, який стверджує посвоєчення що лучить еміґранта з якоюнебудь особою в Сполучених Державах рівнож (2) коверту з докладно написаною адресою еміґранта і заосмотрену в достаточну скількість почтових марок на відворотну поручену відповідь. В тій коверті перешле еміґрантови Американський Ґенеральний Конзулят поручеиою почтою черговий значок з датою ставлення в Конзуляті в цїли зложення подання о візо. Примірник affidavit-у та инші залучені документи остаються в Ґенеральнім Конзуляті.

Щоби уникнути непотрібних труднощів і коштів, перестерігаємо будучих еміґрантів, що:

1) **Хотячи одержати черговий значок з датою, не треба пересилати паспортів ані грошей.**
2) Чергові значки з датою будуть переслані будучим еміґрантам лише почтою і то вище наведеним способом.
3) Чергові значки не будуть видавані будучим еміґрантам, що зголошуються по них особисто.
4) Ніяких просьб ані подань орґанізацій, корабельних товариств, клюбів, комітетів, товариств, союзів, стоваришень або третих осіб, стараючихся о чергові значки з датою для еміґрантів не будеться розглядати, як також черговий значок з датою не перешлеться нікому иншому, тільки даному еміґрантови.

Еміґранти, які одержали вже віза Американського Ґенерального Конзуляту у Варшаві, а до тепер не могли виїхати до Сполучених Держав можуть котрого небудь будного дня **особисто** зголоситися з паспортами до Візового Виділу Американського Ґенерального Конзуляту, в цїли узисканя продовження важности віз до дня 31. серпня 1922. без додаткової доплати.

Державні урядники, особи, що належать до признаних визволених заводів, як також особи що задумують виїхати до Сполучених Держав на тимчасовий побут в торговельних справах або для приємности, можуть особисто зголошуватися до Американського Ґенерального Конзуляту, до Візового Виділу в цїли зложення подання о візо.

Подання о візо належить вносити особисто і то того дня, який є поданий на черговім значку.

Першенство при одержуванню віз мають слідуючі катеґорії:

А.
1. Горожани Сполучених Держав.
2. Чужоземців **перебуваючих** тепер в Сполучених Державах, котрі предвидженим законом способом поробили старання в цїли позискання горожанства Сполучених Держав.
3. Чужоземців, перебуваючих тепер в Сполучених Державах і управнених до узискання горожанства Сполучених Держав та котрі якийнебудь протяг часу між днем 6. кв тня 1917, а днем 11. листопада 1918 (обі дати включно) служили в армії або маринарці Сполучених Держав та почесно звільнені зі служби.

Жінки
Родичі
Братя
Сестри
Діти нище л. 18
Наречені

Б. Чужоземці, що вже передтим мешкали в Сполучених Державах.

Ч. 2. точки А відноситься до чужоземців, що зложили подання в цїли позискання повного американського горожанства, а не тих чужоземців, які зложили лишень декляpацію, що задумують остати горожанами.

З осіб, управнених до першенства при видаванню віз передовсім будуть узглядненї жінки, старі родичі, малолітні діти і наречені осіб згаданих в точках 1, 2 і 3 (А).

Всі будучі еміґранти перед зголошеннямся по американське візо повинні заосмотрити свої паспорти у віза польського еміґраційного уряду.

Повищі вказівки зложено на те, щоби заощадити еміґрантам небезпек, видатків та трудів, які можуть мати місце в наслідок великої скількости осіб стараючихся о зложення подання о віза можливо найскорше.

Американський Ґенеральний Конзулят буде точно пристосовуватись до повищої процедури.

Л. Й. КЕЕНА
Американський Ґенеральний Конзуль.

Варшава, дня 22. мая 1922.

Позір! Всіх інформацій що до виїзду до Америки і **одержання чергових значків в цїли одержання візи безплатно уділяє** — — — — — — —

Корабельне Т-во „Red Star Line“ Львів, Сикстуська 29.

До Еміґрантів!

Перед кількома днями поділилися ми з еміґрантами вісткою, що доторкала розпочаття уділювання віз американським конзулем з днем 1. червня ц. р., тепер подаємо ось тут нові приписи о паспортах і поданнях о віза:

1. Паспорти: Щоби одержати паспорт до Америки, треба внести affidavit до бюра

Лінії Кунард

у Львові, вул. Сикстуська 37.

яке само залагодить потрібні формальности. На протязі кількох днів Еміґраційний Уряд у Варшаві спрямує affidavit до належного Староства з порученням видання паспорту стараючомуся.

2. Віза: Еміґрант має виповнити формулярі, які треба переслати до Американського Конзуляту в цїли одержання віза. З певними виїмками, що до котрих ширша інформація переходить рами сього оголошення, не треба ще зголошуватися особисто в Конзуляті у Варшаві, але подання тамже має вноситися через почту.

Блищі і ширші інформації, що до повищих приписів, як також пораду і поміч входячі в обсяг нашої лінії одержить еміґрант в бюрі

Лінії Кунард

у Львові, вул. Сикстуська 37.

1509 **(проти головної почти).** 1–1

1479 1—7

Шаріть наш часопис!

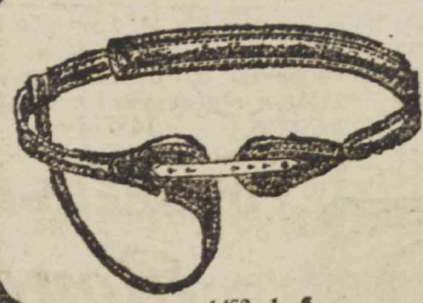

:: Ортопедично-механічне бандажове заведення ::

ІВАНА УГРИНА

у Львові, вулиця Кохановського ч. 17.

виконує лічничі ґорсети і ортопедичні прилади по найновійшим лікарським вказівкам, прямодержаки, штучні ноги і руки, спеціяльні перепуклинові опаски і на обвислі черева (ляпасатомійні) суспензори, необхідні артикули для ужитку хорих і т. п.

1469 1—6

ДЗВОНИ з найлучшого металю о чистім, звінкім голосі по найдешевшій ціні та з 25-літною ґарантією

можна купити або замовити в

Першій українсько-американській ліярні і складі дзвонів

К. ФЕЛЬЧИНСЬКОГО

ТЕРНОПІЛЬ, Тарнавського ч. 64.

1411 7—?

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло“.

KUL UNIWERSYTECKA BIBLIOTEKA